

Kunningarskriv frá IRF

Burturkast frá bygging og umvæling

Tá hús verða bygd ella umvæld, verður altíð nakað av burturkasti. Jú betur burturkastið er skilt, tess bíligari er at sleppa av við tað.

FLOKKING

Burturkast frá byggivinnu verður flokkað í fyra høvuðsbólkar:

- Burturkast, sum skal endurvinnast
- Burturkast, sum skal brennast
- Burturkast, sum skal tyrvast
- Serliga dálkandi og vandamikið burturkast

Serligur dentur verður lagdur á, at burturkastið er væl skilt og frágingið, soleiðis at mest møguligt kann verða endurvunnið og annars viðgjørt á rættan hátt.

BURTURKAST AT BRENNA

Brenniburturkast frá byggivinnu skal skiljast í tveir flokkar:

- 1) Smátt brenniburturkast so sum smáir timbur- og plátustubbar, spønir, plastbitar, flamingo, matleivdir og tilíkt kann í nógvum førum beinast burtur í plastposum, sum bilarnir hjá IRF kunnu taka, tá teir hvørja viku heinta vinnuburturkast í økinum. Størri nøgdir mugu vera í bingju.
- 2) Stórt burturkast at brenna er timburstokkar og fjalar, sum eru longri enn ein metur, og plátuleivdir, sum eru meira enn ein hálvan metur hvønn vegin. Harafturat kemur timburinnbúgv, plattar og aðrir stórir timburlutir. Stórt burturkast verður knúst hjá IRF, áðrenn tað verður brent. Blanda ikki smátt brenniburturkast upp í stórt.

BURTURKAST AT ENDURVINNA

Nakað av tilfari frá bygging og

umvæling kann endurvinnast, sum t.d. jarn, metal, papp og plast. Jarn og metal er t.d. takplátur, takplátuleivdir, stengur, net, rørstumpar og el-kaðalar. Takplátur kunnu vera buntaðar saman, tá tær verða heintaðar. Annars skal alt vera í bingju. Í sambandi við niðurtøku av bygningum skulu køli- og frystiskipanir og elektriskar og elektroniskar skipanir latast inn hvørt sær. Køli- og frystiskipanir við CFC-gassum, so sum freon, skulu handfarast og burturbeinast varliga, so tær ikki fara at leka. Papp er t.d. pappeskjur, bylgjupapp og ymiskt stuðulspapp. Dálkaðar pappeskjur kunnu ikki endurvinnast, men skulu brennast. Papp, sum er viðgjørt við voksi ella klætt við tunnum plastfilmi, skal haldast atskilt frá øðrum tilfari og pakkast og latast inn í samráð við IRF. Pappið skal annars vera í bingju ella í ballum, tá tað verður heintað. Klárt glarplast, sum t.d. hevur verið brúkt til at vevja um tilfar á plattum og líknandi, verður endurvunnið. Litplast kann eisini endurvinnast. Bæði klárt og litað plast skal vera í stórum klárum posum, tá tað verður heintað.

BURTURKAST AT TYRVA

Burturkast, sum ikki kann endurvinnast ella brennast, verður tyrvt, t.d. asbest, eternit, vát og dálkað bjálving, rotviðgjørdur viður, keramikklutir og leivdir av PVC-rørum. Asbest og eternit skulu latast inn í stórsekkjum. Bjálving skal vera í stórsekkjum ella eftir avtalu við IRF. Alt, sum skal tyrvast, kann fara í somu bingju, undantikið asbest og eternit.

SERLIGA DÁLKANDI BURTURKAST

Nakað av serliga dálkandi ella vandamiklum burturkasti kemur frá byggivinnuni. Hetta eru evnir ella lutir, sum kunnu skaða fólk, umhvørvi ella útgerð, um tey ikki vera handfarin á rættan hátt. Serliga dálkandi ella vandamikið burturkast kann vera máling, sýra og lútur, onnur kemikaliu, lágorku ljóskeldur, løðibattari og akkumulatorar. Flótandi evni skulu ikki blandast saman, men vera í tøttum og væl merktum ílötum, um gjørligt í upprunailötum. Serliga týdningarmikið er tað, at IRF kann síggja, hvat slag av evni er í hvørjum ílati. Serliga dálkandi burturkast verður heintað eftir avtalu.

INNSAVNING

IRF hevur bingjur í ymsum støddum til leigu og bæði vanligar flutningsbilar og serbygdar bilar við trýstbingju at heinta burturkast við. Størri mongdir av væl skiltum tilfari skulu vera í bingju. Papp, pappir og plast kann vera í ballum ella í plastposa. Tú kanst velja at fáa tilfarið heintað ein fastan dag hvørja viku, ella tú kanst boða frá, tá tú hevur tilfar, sum skal heintast.

KOSTNAÐUR

Burturkast at endurvinna er munandi bíligari enn annað burturkast, og tú fært pengar fyri jarn og metal. Tað er sum oftast munandi bíligari at lata skilt burturkast til endurvinningar enn til brenning ella tyrving. Harafturat er tað skilagott ikki at blanda stórar timburlutir upp í annað vanligt brenniburturkast. Prísirnir síggjast á heimasíðuni hjá IRF, www.irf.fo.